
A, Á

- abakusz** ✧ *mat* ókori görög számolótábla (amelyet finom porral hintettek be, hogy írni lehessen rá)
✧ *ép* oszlopfő vagy pillérfő felső, négyzetes vagy kerek záróeleme
- abbé** ✧ *vall* francia katolikus világi pap címzése
- abbreviatúra** ✧ rövidítés, összevonás
- aberrált** ✧ rendellenes, természetellenes
✧ *orv* beteges hajlamú
- aberráns** ✧ rendellenes, a szabályostól vagy megszokottól eltérő, elütő
- abláció** ✧ *geol* a föld felszínének mállása, kopása a szél és víz munkája által
✧ bizonyos fajta szívritmuszavar esetén a kóros ingerképző góc vagy ingervezető pálya katéteres hőkezelése
- ablativus** [ablatívusz] ✧ *nyelvt* a latin névszóragozás ötödik esete, határozói eset
✧ *nyelvt* az eltávolodást kifejező rag vagy viszonyzó és a névszó együttese más nyelvben
- abnormális** ✧ szabálytalan, rendellenes
✧ fonák, visszás, torz
✧ *biz* nem épeszű, bolond, beszámíthatatlan
- abortál** ✧ *orv* elvetél
✧ *ritk* (terv) kudarcba fullad, dugába dől
- abortusz** ✧ *orv* vetélés, elvetélés
✧ *orv* művi vetélés, terhességmegszakítás, magzatelhajtás
- ab ovo** [abóvó] ✧ eleve, eredendően, kezdettől
- abszcissza** ✧ *mat* derékszögű koordinátarendszerben egy pontnak a függőleges tengelytől mért (előjeles) távolsága
- abszolút** ✧ (mn) *tört* feltétlen, korlátlan (pl. monarchia)
✧ *mat* mindentől független, máshoz nem viszonyított, önmagában tekintett (mennyiség, skála)
✧ *fiz* csak a molekuláris mozgástól meghatározott (hőmérsékleti skála)
✧ *kém* tiszta, keveretlen (pl. alkohol)
✧ *zene* csak a rezgésszámtól meghatározott (hangmagasság, szolmizáció)
✧ tökéletes, teljes
✧ (hat) *biz* feltétlenül, teljes mértékben
- abszolvál** ✧ *okt* bevégez (felsőfokú tanulmányokat)
✧ teljesít (feladatot)
✧ *rég, jog, vall* feloldoz, felment
- abszorpció** ✧ *fiz, kém* folyadék, gáz elnyelése, megkötődése folyadékban vagy szilárd anyagban
✧ *fényk* fényelnyelés fotóanyag rétegeiben
✧ *fiz* sugárzás elnyelődése valamely közegben
- absztinens** ✧ önmegtartóztató, a (káros) élvezeteket kerülő
✧ bornemissza, józan, mértékletes, mértéktartó
- absztrakt** ✧ *fil* elvont, a valóságtól elvonatkoztatott, annak lényeges jegyei révén kiemelt
✧ elméleti, gondolati
✧ elvontsága miatt nehezen követhető, követhetetlen

A, Á

✧ *műv* a természeti formák ábrázolásáról lemondó

abszurd ✧ képtelen, lehetetlen, elképesztő

✧ észtelen, észszerűtlen, kivihetetlen

✧ badar, bolond

✧ *szính* a társadalmi viszonyok és az emberi léthelyzet elidegenedtségét a drámai alaphelyzet képtelenségével és badar dialógusokkal érzékeltető (dráma)

aceton ✧ *kém* kellemes illatú szerves folyadék, a legegyszerűbb alifás keton, fontos oldószer

achát [ahhát] ✧ *ásv* színes kvarc félátlátszó

adagio [adádzsó] ✧ *zene* nyugodtan, kényelmesen, lassan (adandó elő)

adaptál ✧ alkalmaz, illetzt, hozzáilleszt

✧ *irod, film* átdolgoz, átír, átformál, feldolgoz

adapter ✧ *műsz* átalakító berendezés

✧ *műsz* a készülék használhatósági körét kiterjesztő segédberendezés

✧ *inf* illesztő elem két eltérő elven működő berendezés összekapcsolására

addiktív ✧ *orv* kóros (lelki) függést okozó

adekvát ✧ egyenértékű, megfelelő, hozzáillő, odaillő, találó

✧ a lényegét pontosan visszaadó

adhézió ✧ *fiz* tapadás, tapadóképesség, tapadóerő

✧ *orv* kóros összenövés, összetapadás

ad hoc [ad hok] ✧ ideiglenes, átmeneti

✧ alkalmi, egyszeri, rögtönzött, pillanatnyi

adjunktus ✧ *okt* egyetemi, főiskolai karon a tanársegédnél magasabb beosztású oktató

✧ *orv* orvosi karon a tanszék helyettes vezetője, kórházban a főorvos helyettese

adjusztál ✧ felszerel

✧ csomagol, feldíszít

✧ alakra szab, hozzáigazít

✧ *tréf* ver, ütlegel, páhol

adminisztráció ✧ *hiv* igazgatás, ügyintézés, ügykezelés, ügyvitel, papírmunka

✧ *hiv* a hivatalnokai kar

✧ *pol* (az Amerikai Egyesült Államokban) kormányzat, kormány

adminisztrál ✧ hivatali ügyeket

✧ lebonyolít, kimutatást vezet

adminisztrátor ✧ kormányzó, ügyintéző, ügykezelő

✧ *vall* katolikus egyházmegye ideiglenes vezetője

✧ *tört* az ellenzéki megyékbe kirendelt császári biztos (1844–1847)

admirális ✧ *kat* tengernagy, hajóhad parancsnoka

adoptál ✧ *jog* örökbe fogad, magához vesz, nevére írat

adrenalin ✧ *orv* a mellékvese velőállományában keletkező hormon

adu ✧ *ját* kártyajátékban a legerősebb szín, amely a többi szín bármely lapját üti

✧ *átv* döntő érv

✧ *biz* nagyágyú, nagymenő

advent ✧ *vall* úrjövét, a karácsonyt megelőző négyhetes időszak a keresztény ünneprendben

adventista ✧ *vall* keresztény szekta, amelynek tagjai Jézus közeli második eljövetelét, azaz a világ végét hirdetik

✧ *vall* ennek a szektának a tagja

aero- ✧ (összetételek előtagjaként)
levegő-, légi-

afázia ✧ *orv* beszédzavar, a beszédképesség részleges vagy ideiglenes elvesztése agyvérzés vagy lelki megrázkódtatás folytán

affektál ✧ kényeskedik, szenveleg, mesterkéltén viselkedik

✧ megjátssza magát

✧ színlel

affér ✧ eset, ügy, kínos ügy

✧ vita, nézeteltérés, összetűzés

✧ a nyilvánosság előtt zajló heves összecsapás, sajtóvita

✧ lovagias ügy, becsületbeli ügy, párbaj

✧ szerelmi viszony, szerelmi kaland

affinitás ✧ rokonság, vonzódás

✧ *kém* vegyrokonság, az egyes elemek közötti, kisebb-nagyobb vegyülési hajlandóság

áfium ✧ *rég* mákony, ópium

✧ *rég, át* csalétek, csapda, maszlag

aforizma ✧ aranyigazság, bölcsesség, tömör és velős mondás

afrik ✧ *növ* egy afrikai törpepálma levélrostja, amellyel matracokat töltenek

afrodiziákum ✧ *orv* a nemi vágyat és a nemi teljesítőképeességet fokozó természetes anyag vagy gyógyszerkészítmény

aftershave [aftérsév] ✧ borotválkozás után használatos arcszesz

aga ✧ *tört* magas rangú katonatiszt a régi török birodalomban

✧ kereskedők, iparosok megszólítási formája

ágál ✧ hadonászva, nagy hangon, izgága módon érvel, vitatkozik

✧ handabandázik, hangoskodik, fontoskodik

agavé ✧ *növ* tövises, húsos levelű szubtrópusi, trópusi dísznövény

ágens ✧ *ker* ügynök, közvetítő

✧ *kém* hatóanyag, tényező

✧ *tud* hatóerő, mozgatóerő

aggiornamento [addzsornamentó] ✧ *vall* XXIII. János pápa által elindított reformer irányzat a katolikus egyházban, amely a modern kor igényeihez való közeledést követeli

agglomeráció ✧ tömörülés, felhalmozódás, összesűrűsödés

✧ vonzaskörzet, nagyváros és a hozzántott vagy szorosan hozzá kapcsolódó települések együttese

agilis ✧ tevékeny, mozgékony, ügybuzgó, serény

✧ vállalkozószellemű, élelmes, életrevaló

✧ élénk, igyekvő, szorgos, eleven

agitál ✧ buzdít, unszol

✧ mozgósít, megmozgat, felráz

agitátor ✧ politikai mozgósítást végző személy

agónia ✧ haldoklás, haláltusa, végküzdelem

agonizál ✧ haldoklik, halálán van, a végét járja

✧ *szleng* aggályoskodik, nyugtalanodik, aggódik

agora ✧ *tört* ókori görög város piactere, a közélet fontos színtere

agrárium ✧ mezőgazdaság

agresszió ✧ *kat* támadás, katonai lerohanás, beözönlés

✧ *pol* más állam ügyeibe való erőszakos beavatkozás

✧ erőszak, önérvényesítés, érdekervényesítés

agresszív ✧ támadó, erőszakos, rámenős

✧ harcos, harcias, hódító

✧ garázda, durva, sértő

agro- ✧ (összetételek előtagjaként) a mezőgazdasággal kapcsolatos